

Vastaanottavan lastenkoti Kaarisillan henkilökunnan odotukset

sosiaalityöntekijöiden ja Kaarisillan työntekijöiden välisestä

yhteistyöstä lapsen kiireellisessä sijoituksessa

Satu Viksten
Sosiaalityön käytäntötutkimus
Sosiaalityö
Helsingin yliopisto
Helmikuu 2021

TUTKIMUKSEN KONTEKSTI

Toteutin käytäntötutkimuksen Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymän lastensuojelussa. Käytäntötutkimuksessa tarkastelin vastaanottavan lastenkoti Kaarisillan ja sosiaalityöntekijöiden välistä yhteistyötä lapsen kiireellisessä sijoituksessa Kaarisillan työntekijöiden näkökulmasta.

Kiireellinen sijoitus on lastensuojelulain (2007/417) viimesijaisempia toimia, jonka avulla pyritään turvaamaan lapsen turvallista kasvua ja kehitystä. Kiireellinen sijoitus on akuutti ja ennaltaarvaamaton tapahtuma, jolloin viranomaisten yhteistyön merkitys korostuu.

TUTKIMUKSEN TARKOITUS

Tutkimukseni on käytäntötutkimus ja sen tavoitteena on uuden tiedon luomisen lisäksi parantaa palvelujen laatua ja kehittää sosiaalityön käytäntöjä. Tutkimukseni tarkoituksena oli selvittää yhteistyön odotuksia lapsen kiireellisessä sijoituksessa vastaanottavan lastenkodin näkökulmasta.

Tutkimuskysymykseni oli ” Millaisia odotuksia vastaanottavan lastenkoti Kaarisillan henkilökunnalla on sosiaalityöntekijöiden ja Kaarisillan työntekijöiden välisestä yhteistyöstä lapsen kiireellisessä sijoituksessa?”.

AINEISTO JA ANALYYSI

Tutkimuksen aineiston keräsin Kaarisillan henkilökunnalta lomakekyselyn avulla, joka sisälsi avoimia kysymyksiä.

Aineiston analysoin aineistolähtöisen sisällönanalyysin keinoin. Analyysistä saatuja tuloksia peilasin Fattoren, Masonin

ja Watsonin (2009) lapsen hyvinvoinninteoriaan ja Sosiaali- ja terveysministeriön (2016) selvityksen sijaishuollon epäkohdista ja kaltoinkohtelusta suosituksiin.

TULOKSET

Aineistossani Kaarisillan työntekijät nostivat vahvasti lapsen näkökulmaa esiin. Aineiston perusteella Kaarisillan henkilökunta haluaa tehdä tavoitteellista ja suunnitelmallista työtä lasten elinolojen parantamiseksi. Sosiaalityöntekijältä odotettiin läsnäoloa ja selkeitä tavoitteita sijaishuollolle. Kaarisillan henkilökunta toivoi, että heidän kanssaan tehtäisiin enemmän yhteistyötä ja heidän mielipiteitään arvostettaisiin. Aineiston perusteella vastauksissa korostui sijoituksen neljässä eri vaiheessa seuraavat asiat:

- 1) Suunnitelmallinen ja informatiivinen sijoituksen valmistelu, jossa paikkatilannetta tiedustellaan etukäteen ja Kaarisilta saa riittävät tiedot lapsesta riittävän aikaisin.
- 2) Lapsen tulisi saapua Kaarisiltaan sosiaalityöntekijän kanssa ja saapumisen tulisi olla kiireetön hetki. Lapsen tilanteesta tulisi antaa riittävästi informaatiota ja sopia, miten tulevana päivinä toimitaan sijaishuollossa.
- 3) Sijoituksen aikana sosiaalityöntekijän tulisi olla läsnä lapsen elämässä ja tavata tätä. Sosiaalityöntekijän tulisi olla aktiivisesti yhteydessä lapsen asioissa Kaarisiltaan ja vanhempiin.
- 4) Sijoituksen päättyessä Kaarisillassa ja lapsen palatessa kotiin tai siirtyessä toiseen sijaishuoltopaikkaan tulisi olla yhteisesti sovittuna jatkosuunnitelma, joka sisältää riittävän tuen ja palvelut lapselle sekä perheelle.

IDEAT KEHITTÄMISEEN

Tutkimuksen tulosten perusteella kokosin Kaarisillan toiveista muistilistan sosiaalityöntekijöille, johon on koottu vastauksissa esille nousseita asioita. Muistilistaa hyödyntämällä sosiaalityöntekijöiden ja Kaarisillan henkilökunnan yhteistyön lisäksi voidaan sujuvoittaa kiireellisen sijoituksen prosessia. Muistilistaa voidaan hyödyntää osana kiireellisen sijoituksen prosessikuvausta tai perehdytyskansion materiaalina.

Kehittämiskohteena havaitsin Kaarisillan henkilökunnan ja sosiaalityöntekijöiden ymmärryksen lisäämisen toistensa työnkuvasta. Keskinäistä ymmärrystä voisi lisätä keskusteleavassa ympäristössä, jossa pohdittaisiin rakentavasti tällä hetkellä haastavina näyttäytyviä tilanteita yhdessä.

KESKEISET LÄHTEET

Fattore, T., Mason, J. & Watson, E. (2009) When Children are Asked About Their Well-being: Towards a Framework for Guiding Policy.

Hytönen, K-M., Malinen, A., Salenius, P., Haikari, J., Markkola, P., Kuronen, M. & Koivisto, J. (2016) Lastensuojelun sijaishuollon epäkohdat ja lasten kaltoinkohtelu 1937-1983. Sosiaali- ja terveysministeriön raportteja ja muistioita 2016:22. Helsinki: Sosiaali- ja terveysministeriö.

Joubert, L. & Webber, M. (2020) The Routledge Handbook of Social Work Practice Research. London: Routledge

Lastensuojelulaki 2007/417

Kuva: Mohamed Hassan. Pixabay.